

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15
za zased. ozemlje . 300
za inozemstvo . . 520

Oglaš. za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . 2 K
mali oglaš. do 30 mm
stolpca (58 mm) . 1.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 14/2
Telefon št. 72.

Upravništvo:

Sodna ulica št. 4
Telefon št. 36.

Radni kr. pošt. štek. urada
št. 11.842.

Preganjanje naših Istranov

Pulj, 8. aprila. (Izv.) Močne patrulje karabinierjev, pomnožene z vojaško asistenco, še vedno krožijo po ozemlju v jugovzhodni Istri. Tudi fašisti se od časa do časa pojavljajo v Montiću, Segotićih, Velikih in Malih Vareskih, v Krnici in Montvoranu. Število aretiranih seljakov se je pomnožilo. Ujetniki so bili odvedeni v Pulj, kjer so jih zaprli v trdnjavske ječe. Pogon za posameznimi seljaki,

ki se še niso vrnili na svoje domove ali se pa še niso prijavili oblastem, se nadaljuje. Včeraj popoldne se je raznesla vest, da se je orožnikom posrečilo ujeti dijaka Čilego, kar pa se je pozneje izkazalo za zmoto, ker so karabinierji aretirali samo nekega Čileginega bratranca. V Krnici je odpotovala sodna komisija, da preišče zgodovino dogodkov na licu mesta.

Volilni boj v Italiji

FAŠISTI ZA ENOTNO NACIJONALISTIČNO FRONTO. — OBTOŽENI POSLANCI.

RIM, 8. aprila. (Izv.) Volilna borba za novi parlament je že začela z vso srditostjo. Kot prvi so danes imeli volilno skupščino fašisti in nacionalisti. Šhod je pozdravil brzojavno Gabriele D'Annunzio.

RIM, 8. aprila. (Izv.) Ker je z razgledom zbornice prenehala imuniteta poslancev, so poklicale sodne oblasti na odgovor 150 narodnih zastopnikov, ki so obtoženi raznih prestopkov.

MILAN, 8. aprila. (Izv.) Včeraj po-

poludne se je tukaj sestal osrednji odbor fašistovskih organizacij, ki se je pečal z vlogo fašistovske organizacije pri bodočih volitvah v rimski parlament. Benečijo sta na sestanku zastopala delegata Marsich in Bresciani. Istro prosluli odvetnik Giunta, Trst pa dr. Ruzzier. Sestanek je odobril predlog, da se izda na italijansko ljudstvo poziv, da propagira sestavo enotnih volilnih blokov, v katerih bi bile zastopane vse nacionalistične stranke.

Poulični boji v Padovi

FAŠISTI ZAZGALI DELAVSKO ZBORNICO. — BOJI Z BOMBAMI.

Padova, 7. aprila. (Izv.) Včeraj je prišlo tukaj do spopada med nekim fašistom in dvema delavcema. Da se fašisti za spor revanžirajo, so z užgalnimi bombami naskočili delavsko zbornico in demolirali poslopje do tal.

Padova, 8. aprila. (Izv.) Zaradi napada in požiga delavske zbornice od strani fašistov je odbor delavskih organizacij proglašil včeraj splošen štrajk v protest proti fašistovskemu nasilju. Ob 10. uri zjutraj je odkorakala proti sedežu fašistov delavska množica. Na poti se je srečala z ne-

katerimi izživci. Prišlo je do pretepov in pobojev; metale so se tudi bombe. Kmalu potem je začelo goreti na več krajih v mestu. Zažgali so fašisti, ki so se ves dan pretepali z delavskimi oddelki. V teh spopadih sta bila dva moža usmrčena, večje število pa težko in lahko ranjenih. Da vzpostavijo red, so oblasti poslale na ulice vojaštvo z mitraljezi, nakar se je pod noč položaj izboljšal. Vsi delavci so bili razpuščeni, ostala Padova brez kruha. Merodajni faktorji se pogajajo z delavci, da se povrnejo na delo.

Delo rimske konference

Rim, 8. aprila. (Izv.) Včeraj so se v palači Chigi sestali delegati nasledstvenih držav pod predsedstvom markija Imperialija. Izvoljena je bila komisija za juridične in upravne zadeve, in sicer za predsednika komendant Ricci-Busatti, za podpredsednike pa Halkovsky (Čeh), Nemet (Madjar) in Antonescu (Rumun). Komisija je začela takoj z delom.

Na popoldanski seji konference se je konstituiral odbor za finančno-ekonomična vprašanja. V ta odbor je bil izvoljen za predsednika ital. drž. svetnik Brocchi, za podpredsednike pa Antonijević (Jugoslovani), Racinsky (Poljak) in Kwiatowsky (Avstrijec). Danes predpoldne je začel odsek poslovanja.

Rim, 8. aprila. V krogih konference se pripisuje izvolitvi avstrijskega in madžarskega podpredsednika posebno važnost, ker je to prvi slučaj, da zavzemata zastopnika dolejši sovranih držav tako visoko čast pri mednarodni konferenci. Odposlanci te konference so izjavili poročevalcem listov, da imajo trdno zaupanje, da bo konferenca prispevala k politični in gospodarski prihodnosti narodov bivše monarhije. Avstrijski odposlanci so izrazili poročevalcem svoje zadovoljstvo nad prijaznim sprejemom na konferenci. Avstrijski zastopniki so se danes parkrat sestali k razgovoru v avstrijskem poslanstvu.

NOVA VERZIJA O VZROKU KARLOVE EKSPEDICIJE.

Nauen, 8. aprila. Budimpeštanske vesti navajajo za povratek Karla na Madžarsko popolnoma nov motiv. Karl se je odločil za prihod na Madžarsko pod vtisom svojedobno lansiranih vesti o ženitvi bivšega nadvojvode Franca Jožefa z italijansko princezijo. Karl se je bal, da ne bi zasedel madžarskega prestola bivši nadvojvoda Franc Jožef ter se je odločil za svoje neuspele pustolovščine.

OMEJITVE ZA KARLOVO BIVANJE V ŠVICI.

Bern, 8. aprila. Kje se razkralj Karl nastani med časom, ki je določen za njegovo provizorično bivanje v Švici, še ni določeno. Izključeno je, da bi Karl stanoval v kantonu Waadt ali v obmejnih kantonih. Dalje se mora krati obvezati, da se ne bo pečal s

politiko in da bo svoj odhod iz Švice naznanil 24 ur poprej.

NOVA ČEŠKO-MADŽARSKA POGAJANJA.

Praga, 8. aprila. (Izv.) «Presburger Zeitung» doznava, da se bodo pogajanja med Čehoslovashko in Madžarsko dne 20. aprila pričela.

SPORNI MANDATI MADŽARSKIH POSLANCEV NA ČEŠKEM.

Praga, 8. aprila. (Izv.) «Lidove Noviny» doznava, da je čehoslovashko državljanstvo poslancev Toblerja, Szuranyja in Nagyja in senatorji Sirakyja sporno. Vsi delavci so sporni tudi njihovi poslanski mandati. Zgodnja dva bosta morala dokazati, da sta čehoslovashko državljanstvo pridobila legalnim putem.

PREPOVEDAN MARXOV MANIFEST NA SLOVAŠKEM.

Praga, 8. aprila. (Izv.) Tajništvo socialdemokratske stranke levec na Slovaškem je hotelo te dni izdati v slovaškem jeziku Marxov komunistični manifest. Oblasti pa so to prepovedale. Komunisti poslanci bodo to zadevo spravili pred zbornico.

ČEŠKE STRANKE IN SANKCIJE PROTI NEMCIJI.

Praga, 8. aprila. (Izv.) Odbor petorice čehoslovashkih strank se je zadnje dni bavil z vprašanjem udeležbe Čehoslovashke pri sankcijah proti Nemčiji. Dosedaj je bilo atališe čehskih socialistov napram zakonskemu načrtu o 50 odstotni oddaji še nejasno. Sedaj se pa javlja, da se more iz različnih izvajanju socialno-demokratskih poslancev razvideti, da stranka sedaj ne odklanja posledice iz zunanjih političnega položaja. Komunisti so proti udeležbi pri sankcijah. V čehskih diplomatskih krogih menijo, da bo Francija pozvala Čehoslovashko, naj sodeluje pri morebitnih vojaških sankcijah. Sploh pa se položaj ne presoja preveč optimistično.

HABSBURŠKA PROPAGANDA NA ČEŠKEM.

Praga, 8. aprila. (Izv.) «Prave Lidu» javlja, da so na Masarykovem kolodvoru zaplenili pet zabojev z novimi slikami Karla Habsburškega, ki so bile naslovljene od tiskarne v Kolínu na knjigarne v Pragi. Ker so bili zaboji poškodovani, so padle nekatere slike iz njih; to je dalo povod za preiskavo pošiljave, ki je bila označena kot makulatura.

Angleški premogovniki pred katastrofo

BREZUSPEŠNA POGAJANJA. — ŽELEZNIČARJI SE PRIDRUŽIJO STAVKI.

LONDON, 8. aprila. V razne jame na škotskem so stavkujoči delavci metali bombe in s tem prisilili ravnatelje podjetij, da so odslovili prostovoljce, ki so delali pri sesalkah. V Rondu (Wales) je v mnoge rudnike stopila voda. V Watestownu in Tylorstownu so rudarji prisilili ravnatelje, da so odpustili vse nadomestne rudarje in delavce v jamah. V okolici Durhama so pogasili skoro vse plavže. V železnicah v severnem Yorkshiru in v plavžih ob reki Tens je ustavljeno delo.

BERLIN, 8. aprila. «International News Service» javlja iz Londona: Če bi prišlo do tega, da bi vsa delavska trozveza pričela stavkati, bi bilo 2.285.000 oseb brez dela. Če se računa k temu še 2.225.000 brezposelnih v Angliji, tedaj bi naraslo število brezposelnih na 5 milijonov.

London, 8. aprila. (Izv.) Vsi mornarji vojne mornarice so vpoklicani z dopusta, da jih morejo porabiti v slučaju potrebe za zasilna dela vsled stavke v rovih. Pooblastila, ki jih je dobila vlada, spominjajo na vojne odredbe. Plinarne in elektrarne so izročene državni kontroli; vrhu tega je pod nadzorstvom tudi prehrana, plovnba in izvoz.

Daily Herald prinaša danes seznam prikrajšanja mezd. Pri plovstvu se znižajo meze za 50 odstotkov. Taki poizkusi ne služijo za to, da bi povečali razpoložanje za pogajanja. Vodi telj delavcev Hodges je izjavil: Če bi imela država pogum priznati, da leži v našem postopanju pot do sporazuma, bi se kmalu našel način za končanje stavke. Rudarji morejo dolgo upirati se. Morda bi se jih dalo zlomiti z lahkoto, toda ta poizkus je za državo zelo opasen.

Nadaljevanje represalij proti Nemčiji

CARINSKA MEJA OB RENU. — FRANCIJA GROZI S SKORAŠNJO VOJAŠKO INTERVENCIJO.

Pariz, 8. aprila. Carinska meja ob Renu bo stopila injri v veljavo. Listi soglašajo v tem, da je Briandov govor v senatu poslednje svarilo Nemčiji. «Petit Parisien» piše, da govor napoveduje čine. Prva odredba, ki se bo predložila odobravitvi zaveznikov, bo zasedba ruhrskega industrijskega okraja, katerega bodo zavezniki gospodarsko organizirali, dokler Nemčija ne pokaže dobre volje.

Pariz, 8. aprila. Tekom debate o proračunu v vojnem ministrstvu je izjavil vojni minister: Po poročilih generala Nolleta nadaljuje Nemčija svojo politiko upora in neiskrenosti in se poslužuje vseh sredstev, s ka-

terimi bi mogla zavleči izvedbo svojih obveznosti. Prišla pa bo ura, ko se bo morala umakniti sili. Vojni proračun se je vsled težkih bremen za vojsko občutno zvišal. Minister je zaključil: Od premagane Nemčije zavisi, ali se mir zagotovi ali ne. Ako Nemčija ega noče, bo morala čutiti, da imamo moč.

Beograd, 8. aprila. Proširo poročila iz Pariza: Carinski kordon v Nemčiji je pričel včeraj poslovanje. Carinske pristojbine se pobirajo v nemških carinarnicah pod neposrednim osebnim nadzorstvom zavezniških carinarjev. Mesta Mainz, Koblenz in Köln se nahajajo v tem pasu. Koelnski pas je razširjen do Düsseldorfa.

Potek grško-furških bojev v Mali Aziji

KATASTROFALEN GRŠKI PORAZ — PRIPRAVE ZA OFENZIVO.

Carigrad, 8. aprila. (Izv.) Poročila iz Bruse javljajo, da so začeli Grki ofenzivo proti turški vojski 23. marca s tremi divizijami. Zmagovali so brez zaprek do višin severno od In Eussuja, kjer so se med 27. marcem in 1. aprilom razvili boji z menjajočimi uspehi. 2. aprila so Turki napadli Grke in jih vrgli nazaj. Grki so se v začetku umikali v red, pozneje pa so prišli v zagato in so pri tem izgubili okoli osem tisoč mož v sektorju pri Brusi. — Sedaj Grki nanovo grupirajo svoje čete in pripravljajo

proti Turkom novo ofenzivo, s katero hočejo pridobiti nazaj vse izgubljeno ozemlje.

PARIZ, 8. aprila. «Temps» poroča iz Aten: Zadnja poročila javljajo, da je grški poraz pri Eski Sehirju naravnost katastrofalen. Grki so izgubili 8000 mož in mnogo častnikov. V Atenah vlada velika poparjenost. Poraz pripisujejo dejstvu, da se ni vedelo za pravo moč kemalističnih čet, kakor tudi dejstvu, da je po nastopu kralja Konstantina odstopilo mnogo častnikov.

POGAJANJA O ODSKODNINI ZA PO NEMCIH POTOPLJENE LADJE.

Pariz, 8. aprila. Reparacijska komisija je zasedla nemško delegacijo o cenitvi pomorske škode. Nemška delegacija je zastopala stališče, da Nemčija ni dolžna odškodnine 1.) za potopljene trgovske ladje, ki so bile najete v vojne svrhe, 2.) za tovore, ki so bili uporabljeni za vojne svrhe, 3.) za zaplenjene ali uplenjene nemške ladje, katere so rabili zavezniki in katere so potem potopili Nemci. Tvorci se morajo plačati po ceni, po kateri je plačal poslednji lastnik. Vrednost izgubljenih ladij se mora ceniti po vrednosti na dan izgube.

INTERNACIONALIZACIJA VLADIVOSTOKA.

MOSKVA, 8. aprila. Japonci se pripravljajo, da izpraznijo Ussurijsk. V Vladivostoku se nahajajoči konvuli so sklenili, da proglase Vladivostok za mednarodno mesto.

RUSKO - KITAJSKI DOGOVOR.

Kopenhagen, 8. aprila. (Izv.) «Berlingske Tidende» javljajo iz Helsinkija, da je sovjetska Rusija sklenila s Kitajsko trgovinski dogovor. Rusija garantira Kitajski, da preneha s boljševistično propagando na Kitajskem in poravnava izgube, katere je utroela Kitajska na Ruskem.

DONAVSKA KONFERENCA.

Beograd, 8. aprila. (Izv.) Meseca junija bo v Beogradu konferenca zastopnikov podonavskih držav, ki bo razpravljala o vseh vprašanjih donavske plovitve. Končni sklepi bodo izvršeni potem v Parizu.

REŠEVANJE VLADNE KRIZE NA MADŽARSKEM.

Budimpešta, 8. aprila. Ministrski predsednik grof Teleky je izjavil danes častnikom: Krize ni. Formalno demisioniral je samo minister dr. Gratz, ki je že 4. t. m. naznanil svoj odstop. Ponudil sem svojo demisijo državnemu upravniku, ta pa je izjavil, da ne vidi nobenega razloga zanj in da smatra demisijo v sedanjem trenutku za jako neprimerno. Stopil bom z voditelji strank še danes v stik in upam, da se bo rešila zadeva v najkrajšem času na občno zadovoljnost. Vprašanje portfeljev, je končal ministrski predsednik, ne dela nobenih težav. Portfelj za notranje stvari dobi stranka malih kmetovalcev, pravtako tudi portfelj za ljudsko prehrano.

OBDOJENI NEMŠKI KOMUNISTI

Berlin, 8. aprila. Posebno sodišče v Torgau je obsodilo 18 komunistov na ječo 5 do 6 let, ker so 25. marca poizkusili naskočiti odtočne vojašnice in razstreliti most čez Labo z zvezanimi ročnimi granatami, pri čemer sta bila ranjena dva meča državne brambe.

Ker je bila proga Zagreb - Beograd pokvarjena, ni bilo mogoče dobiti zadnjih poročil iz Beograda.

Zbor zaupnikov JDS

Zbor zaupnikov JDS se vrši v nedeljo dne 10. aprila 1921 popoldne ob 10. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Ljubljani. Dostop imajo v prvi vrsti zaupniki krajevnih organizacij in političnih društev JDS, elcer pa vsi organizirani pristaji JDS. Vsek se mora v svrhu dostopa izkazati z izkaznico, ki jo dobi od svoje krajevnice organizacije, oziroma od svojega političnega društva. — Dnevni red je razviden iz vabila, ki so ga prejele vse krajevne organizacije in politična društva. V nedeljo bo ob tej priliki za posetnike na razpolago tudi ponk glede občinskih volitev. Sodelujočniki, ki ga žela, naj se zglase v tajništvo JDS, Narodni dom, I. nadstropje.

Grof Karolyi v Ljubljani

Ljubljana, 8. aprila. Sinoči je prišel v Ljubljano znani madžarski politik in predsednik prve revolucijske vlade na Madžarskem grof Karolyi. Nastanil se je v hotelu «Union». Danes popoldne je obiskal predsednika deželne vlade dr. Baltiča, kateremu se je zahvalil za gostoljubje, ki mu ga je izkazala naša država. Popoldne se je odpeljal Karolyi s svojo rodino v spremstvu bivšega poverjenika dr. Golije proti Zagrebu.

Grof Karolyi je bil kakor znano nečastno izgnan iz Italije. Ko je prišel čez mejo, so ga v Beljaku aretirali Avstrijci. Prvotno so ga hoteli izročiti madžarskim oblastem, ki so bile Karolyija vsled dolžne sotrivde na umoru grofa Tisze obsodile na smrt. Karolyi se je zatekel za pomoč k naši vladi, ki mu je res dovolila, da se sme naseliti v Dalmaciji, kamor zdaj izgnani in preganjani madžarski politik potuje.

Izid ljudskega štetja v Prekmurju

Operati ljudskega štetja so končno vsi dospeli na civilni komisariat, ter so bili v toliko popravljeni, da je bilo mogoče začasnno ugotoviti končni izid. V okraju Murska Sobota znaša skupno število prebivalcev 54.011, v dolinolandavskem okraju pa 38.405, skupaj 92.416. Od teh je Srbohrvatov 86, odnosno 678, skupaj 763, Slovencev 48.398, odnosno 35.048, skupaj 74.447, drugih Slovanov 41, odnosno 21, skupaj 65, Rumunov 4, odnosno 1, skupaj 5, Italijanov 8, odnosno 16, skupaj 24, Nemcev 1936, odnosno 148, skupaj 2081, Madžarov 3073, odnosno 11.362, skupaj 14.435, Armavtov 6, odnosno 42, skupaj 42, drugih 463, odnosno 91, skupaj 554. Rimskih katoličanov je 29.569, odnosno 26.845, skupaj 66.414, protestantov 24.072, odnosno 682, skupaj 24.754, židov 320, odnosno 322, skupaj 642, ostali pripadajo drugim konfesijam. Pri ljudskem štetju z dne 31. decembra 1910. je bilo ugotovljeno nastopno stanje: Skupno število prebivalstva 54.014, odnosno 37.226, skupaj 91.240. Rimskih katolikov je bilo 65.183, protestantov 25.119 in židov 978. Število židov je razveselilo v padlo.

VPRAŠANJE KORIDORJA.

Praga, 8. aprila. K vesti zagrebškega lista «Obzor» o nanovo sproženem vprašanju koridorja med Čehoslovashko in Jugoslavijo doznava «Tribuna» od pristojne čehoslovashke strani, da sta si vlad obih držav docela v svesti, da bo zadeva ponovitev te zahteve pri nekaterih entitnih državah na odpor, in veta zlasti ceniti z Italijo doseženi sporazum. Misel o koridorju se je pojavila po potovanju Karla Habsburškega spontano pri nekaterih politikih.

RADIČEV DELEGAT ZOPET V BEOGRADU.

BEOGRAD, 8. aprila. V Beograd je prišel zastopnik Radičeve stranke dr. Barsariček in dalj časa konferiral z Ljubo Jovanovićem.

KRONŠTATSKJE ŽRTVE.

Helsingfors, 7. aprila. (Izv.) Po dosedanjih podatkih se da ugotoviti, da je v bojih za Kronštad padlo okoli deset tisoč ljudi. V noči pred padcem mesta so izdali boljševiki proglas, v katerem so obetali pomilostitev vsem pobunjencom, ki sem jim podajo. Osemsto branilcev trdnjave je tej obljubi nasledilo. Ko so rdeče čete zavzele Kronštad, so boljševiki usmrtili vseh osemsto vojakov s streli iz pušk.

K istrski „zaroti“

Z velikimi črkami in donečimi frazami govori italijansko nacionalistično časopisje o „zaroti“ v Istri. „Zarota“, pravi, „se je začela, se nadaljuje in je ne bo konec, dokler se sedanje razmere korenito ne izpremenijo.“

Dobro, recimo: „zarota“ se je začela. Sicer ne včeraj, ne tisti dan, ko je odpotovala gruča 14 fašistov v Segotiče in Krnico, da tamkaj „kaznuje“ dijaka Čilego, ki je propagiral prosvetno stvar svojega naroda. Začela se je „zarota“ že davno prej, začela se je tistega dne, ko je Italija brez privolitve in proti volji absolutne večine avtohtonega prebivalstva zasedla Trst, Goriško, Istro in ves naš Kras.

Lahko je izzivati „zarote“ med naroditi, ki ne čutijo naravnih skupnosti z večino prebivalstva v okviru države, ki v njej živijo.

Naši zasedeni narod v Trstu, na Goriškem, v Istri in na Notranjem ni zarotnik. Vsaj ne zarotnik po pričanju in bistvu. On je miren element, ki se ne gane dokler ga sovražnik ne grabi za vrat. Toda napaden ne klone, za to je prežlavljen. Narava mu ne dá, da bi bil voljan poginjati nečloveške smrti kot pes za plotom. Zato ne trpi nasilja, ki mu na grd način streže po življenju.

Konferenca v Rimu

V Rimu je te dni začela zborovati važna konferenca nasledstvenih držav bivše avstro-ogrske monarhije. Po svojih zastopnikih se je udeležilo Italija, Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska, Rumunija, Avstrija in Madžarska. Posvetovanja imajo skoz in skoz pozitiven značaj določitve splošnih smernic in tehničnih vprašanj, ki jih najenostavneje senžermenske mirovne pogodbe, trianonskega miru in sporazuma med novonastalimi državami.

Poglejmo na katerokoli državo, ki so zastopane na rimski konferenci, v vseh vidimo en skupen pojav: neurejene gospodarske razmere, ki tem državam v veliki meri onemogočajo trdno vlogo v zunanji politiki. Vse to izvira iz notranje nekonsolidacije. Med prednimi državami bivše monarhije prihaja čisto do nesporazumov zaradi gospodarskih diferenc, ki so neizogibna posledica oktobrske revolucije 1918. leta in dogodkov, ki so prevratu sledili. Da se izgladijo taka nasprotja med Italijo, Jugoslavijo, Češkoslovaško, Poljsko, Rumunijo, Avstrijo in Madžarsko, so delegati teh držav odpotovali v italijansko prestolico, da tam pod predsedstvom dobroznanega markiza Imperialija, začno razgovore, kako bi se dolej čisto se ponavljajočim neprijetnostim napravil konec.

Prvo in najvažnejše vprašanje, ki ga bo morala rešiti rimska konferenca, je vprašanje pravic bivših podanikov avstro-ogrske monarhije. Morale se bodo dalje določiti splošne smernice glede ugotavljanja o pripadnosti jurističnih oseb, moralo se bo urediti vprašanje, kakšna usoda zadene podjetja, katerih delovanje se razteza na ozemlje bivše monarhije, in kaj bo s kapitalom in delničarji trgovinskih podjetij, industrij in bank, kateri pripadajo različnim nasledstvenim državam. Ukrepalo se bo dalje o končni ureditvi medsebojnega razmerja trgovskih in industrijskih družb in bančnih institucij ter drugih podobnih podjetij, ki se sedaj nahajajo raztresena po različnih nasledstvenih državah, a so prej imela svoje centre v Trstu, na Dunaju, v Budimpešti in drugod. Na dnevnem re-

Samo s tem pojasnilom si moremo raztolmačiti pojav dogodkov v jugovzhodni Istri. Nad mirnimi seljaki so hoteli podivjani plačani teroristi izliti ves umazani gnev fanatizma in strasti. Tega naši od trpljenja zbani bratje niso mogli prenesti. In tako se je zgodilo čisto naravno dejanje, da je istrski seljak v silobranu ščitil svoje golo življenje.

To mu sedaj štejejo v greh. Zato, ker nočejo pomisliti, da bi v takem ali podobnem slučaju vsak človek ravnal tako, če mu narava ne da poginoti protinaturne smrti. Baš v tem hotenem nerazumevanju „zarote“ tiči kal morda še novih „zarot“, še novih nepotrebnih žrtev.

In kako lahko bi se vse to dalo odpraviti! Kaj zahteva od Italije naš podjarmljeni narod? Nič več kot samo ono, kar gre od narave vsakemu človeku, celo onemu, ki se je že pregrešil zoper zakon. Naj torej da Italija jugoslovanskemu življu v anektiranih krajih, kar mu gre, naj mu zagotovi varnost pred nacionalističnimi prekucnihi, naj mu garantira življenje, naj mu zajamči svobodo kretanja, varnost lastnine, naj mu dá pravice, ki mu gredo kot kompaktni narodni manjšini, in vseh „zarot“ in nedolžnih žrtev, „pobun“ in nepotrebnih skrbi bo konec!

du so tudi razgovori o dokumentih, ki jih izdajajo nasledstvene države in o priznanju teh listin. V razpravo pridejo tudi finančni sklepi, ki se nanašajo na državne dolgovne bivše monarhije, predlogi o veljavnosti različnih pogodb, sklenjenih pred razpadom monarhije, vprašanja o valutnem razmerju, o bankah, zavarovalnih družbah, hranilnicah, hipotekarnih zavodih itd. Končno se bo skušalo najti ključ za razdelitev raznih rezerv bivše monarhije, ki pripadejo vsem nasledstvenim državam. Češkoslovaška in Avstrija bosta imeli na konferencah razmeroma najlažje stališče, ker sta že mnogo teh vprašanj uredili še preden se je mislilo na sestanek v Rimu.

Rimska konferenca ima torej zelo obširen program in izredno težko delo. Če se ji pa posreči, kar predvideva 215. člen mirovne pogodbe, namreč določitev splošnih smernic za rešitev vprašanj, ki se tičejo nasledstvenih držav, potem bo nien namen dosežen in konferenca v Portorose, ki ima v Rimu započeto delo dokončati, bo pomenila v razvoju vseh nasledstvenih držav res len korak do notranje konsolidacije dobrega dela Srednje Evrope.

Obisk pri demagogu

Češki novinar dr. Nebesky, politični urednik praškega „Časa“, ki se je udeležil jugoslovanskega novinarskega kongresa v Sarajevu kot zastopnik češkoslovaških novinarjev, je porabil svoje potovanje v Jugoslavijo, da obišče nekatere moze iz našega političnega sveta. Med drugimi je obiskal v Zagrebu tudi Stepana Radića, ki ga je, kot sam priznava, najbolj zanimal. Slišal in čital je toliko o človeku neskončnega obzorja, globokih idej, o njegovi moči, energiji in odločnosti, o njegovem vplivu na široke mase... Toda vsega tega ni našel, ko je stal pred Radićem, videl je samo neki kuriozno političnih idej, nabredlo demagoško, konfuznost. Radić je napravil po svojih izjavah na Nebeskega vtis nenormalnega človeka, odvisnega od volje svoje žene, ki je v resnici inteligentna, toda v svoji politični strasti popolnoma nepreračunljiva.

Dr. Nebesky pravi v začetku svojega

ptema, da razgovor s Radićem ni smatrali kot razgovor s kako politično osebo v Jugoslaviji, ampak kot kuriozitetu. Iz izjav g. Radića naj navedemo le par citatov, ki dokazujejo, da je dobil češki novinar popolnoma pravi vtis o Radiću.

„Srbi so militaristi in divjaki! Pomislite, meni je pravil neki hrvatski vojak, ki služi v nekem srbskem polku, da so povodom zadnje albanske pobune srbski vojniki poklali na en dan v eni vasi čez 2000 Albancev! Še več, Srbi jedo in peko albanske otroke!“

„Pred par meseci je bil pri meni angleški poslanik v Beogradu in me vprašal za moje mišljenje o projektu, ki ga študirajo velike sile. Ker so velike sile prebrčane, da je položaj Karagorgijevcev v Jugoslaviji nevzdržljiv, namerava regenta Aleksandra, ko se uredi razmere v Rusiji in se zopet vzpostavi monarhija, vzpostaviti za ruskega carja, a na jugoslovanski prestol bi prišel kak angleški princ. Jar sem o obeh vprašanih dal svoje negativno mišljenje.“

„Srbi s svojo politiko uničujejo Jugoslavijo, oni ne morejo in nečejo razumeti, da je Nemčija naš največji in najboljši prijatelj in naš najmočnejši zaveznik.“

„Tudi zunanja politika češkoslovaške republike je slaba, ker češkoslovaška vlada pomaga Srbom v borbi proti Hrvatom.“

Ves čas je bila prisotna razgovoru tudi gospa Radićeva in Nebesky je dobil vtis, da je Radić pod popolnim duševnim uplivom in sugestijo svoje žene. Gospa Radićeva se je opetovano vmešala v razgovor, a na koncu je izjavila, da je sama sicer Čehinja, a da sovraži Čehce, ker Čehi simpatizirajo v srbsko-hrvatskem konfliktu s Srbii.

Dr. Nebesky zaključuje svoje poročilo, da je odšel od „velikega voditelja hrvatskega naroda“ skrajno razočaran, ker ni našel na Radiću prav nič velikega, pač pa gotove sumljive znake...

Politične beležke

Občni zbor krajevne organizacije JDS na Vranskem se je vršil dne 3. t. m. Za predsednika je bil izvoljen notar Fran Presečnik.

O vprašanju priključitve Avstrije k Nemčiji razpravlja „Vossische Zeitung“ in piše: Če bi odgovorni voditelji nemške politike sploh bili zmogni aktivne in pozitivne politike, bi jim morala biti združitev Avstrije z Nemčijo najsvetejša in najnujnejša dolžnost. Gospodarska okrepitev, ki bi jo dosegla Nemčija s pridobitvijo Dunaja in avstrijskih alpskih dežel, se v Nemčiji še vedno preveč podcenjuje. Ne glede na gospodarska vprašanja versailske pogodbe pomenja v Versailles svečano proklamirana pravica samoodločbe narodov tudi za Nemčijo veliko pridobitev. Mala antanta je glede bodočnosti Nemške Avstrije do cela solidarna z Italijo in če Nemčija v resnici želi Avstrijo pritegniti v svoj okvir, ji ne preostaja nič drugega nego sporazum z zavezniki, malo antanto in s tej prijaznimi državami.

Pri novih volitvah v rimski parlament je Italija razdeljena v 40 volilnih okrožij. Nove, anektirane pokrajine so po številu na sledečih mestih: št. 35 Trentin, št. 36 Bolcan, št. 37 Trst, št. 38 Gorica, št. 39 Poreč, št. 40 Zader. Bolcan dobi 4 poslance, Trentin 7, Gorica 5, Trst 4, Poreč 6, Zader 1. Skupaj bo torej zastopalo „odrešene“ kraje v novem parlamentu 27 poslancev.

Volilni blok proti Nitti. V Rimu se je te dni ustanovil krožek vojakov iz Basilicke, kjer misli pri volitvah kandidirati bivši min. predsednik Nitti. Namen krožka je upreti se z vsemi silami Nittijevi kandidaturi za parlament. V to svrhu so se združili fašisti, reški legionarji in bivši

arditi, ki bodo stali na čeru propagandističnega odbora. Odboru predseduje D. C. Garibaldi.

Fašistovska nasilja v okolici Verone. V Roverchieri pri Veroni je nekaj socializtov napadlo večjo fašistovsko družbo, ki se je v avtomobilu peljala na izvid. Čim se je o stvari razvedelo, so fašisti odposlali v Roverchiero oddelke, ki je za masčevanja nad socialisti zažgal sedež županske oblasti ter županovo hišo. — Giolit-tijeva setev lepo poganjal.

Gibanje italijanskih emigrantov. V januarju, februarju in marcu mesecu t. l. se je iz Italije izselilo 81.044 ljudi. Od teh je 71.000 duš odpotovalo v prekoceanske kraje, 10.044 pa jih je šlo v srednjeevropske države. — Število izseljencev v Anatolijo dosega približno število emigrantov v zadnjih letih pred vojno.

Poljsko-ruski odnosi in Nemčija. Pred odhodom iz Rive in izjavil predsednik poljske mirovne delegacije Dombsky, ki je določen za poljskega zastopnika v Berlinu, da se bo vedno trudil za čim trdnjši sporazum z Rusijo in Nemčijo ter da bo deloval na to, da Poljska ne bo barjera, temveč most pri rusko-nemški trgovini. — Moskovski listi pričbujejo razgovor z Joffejem, članom ruske mirovne delegacije v Rigi, ki novo orijentacijo Poljske pozdravlja s pojasnilom, da gospodarski položaj poljske republike naravnost sili, da opusti agresivne metode v svoji politiki napram Rusiji.

Posledice rudarskega štrajka v angleških premogovnih revirjih se že pojavljajo. Mnogoteri premogovniki so močno poškodovani; v jame je vdrla voda, ker je izostalo delo pri sesal-kah. Vsled škode, ki se obeta, je izjavil Lloyd George, da je pripravljen posredovati med stavkajočimi delavci in med lastniki rudnikov. Premogarski odbor je predlog ministra sprejel in tako je upati, da začno pogajanja za konec stavke v najkrajšem času.

Štrajk angleških rudarjev. Da odpomore položaju, ki bi utegnil nastati vsled rudarske stavke, je britanska vlada razdelila deželo v osem okrajev. Na čelo okrajev je postavila posebne komisarije, ki so v stalni zvezi z londonskim kabinetom in ki so dolžni skrbeti za prehrano dežele, če bi se premogarjem pridružili prometni delavci. Komisariji imajo tudi polno moč za slučaj, da bi prišlo do konfliktov s stavkajočimi premogarji.

Domače vesti

Ljubljana, 8. aprila.

Gg. novim naročnikom „Njive“.

Vkljub visoki nakladi so vse dosedanje številke „Njive“ skoraj pošle. Gg. naročnikov se je namreč prijavilo nepričakovano visoko število. Uprava bo stare številke poslala novim gg. naročnikom le na izrecno željo in le, dokler traja zaloga. Naklada novih števil se bo primerno pomnožila. Uredništvo „Njive“ ima pripravljeno mnogo izredno zanimivega gospodarskega, političnega, etnografskega, statističnega, finančnega, zgodovinskega in drugega materiala najodličnejših sodržnikov. Uprava vabi slovenske inteligente, da se prigljujejo z isto vneto, kakor doslej. Do novega leta utegne revija doseči za naše razmere uprav rekordno število naročnikov. Značilno je, da so med dosedanjimi naročniki v veliki večini takozvani nižji sloji, ki si naročnino odtrgujejo od ust, dočim so razni akademski in sicer gospodarsko bolj situirani ljudje zopet enkrat dokazali, da nimajo mnogo zmišlja za načelno razpravljanje o raznih aktualnih vprašanjih. Vkljub temu smo že skoraj pri prvem tisoču plačujočih naročnikov in bomo to šte-

vilo če ne v aprilu, pa v maju gotovo presegli.

Osebn. izprememba v politični službi. Dr. Dionizij Marš, doslej prideljen komandantu v Gorenjem Logatcu, je dodeljen okrajnemu glavarstvu v Logatcu. Dominik Dereani, konceptni praktikan pri ekspozituri v Cerknici, je premeščen k glavarstvu v Logatcu. Fran Jurca, okrajni tajnik, doslej dodeljen komandantu v Gorenjem Logatcu, je dodeljen okrajnemu glavarstvu v Logatcu. Alojzij Čevna, kanclist pri ekspozituri v Cerknici, je premeščen k glavarstvu v Logatcu. Premestitev Franca Jakija od okrajnega glavarstva v Novem mestu k civilnemu komisariatu za Premurje v Murski Soboti je razveljavljena. Fran Jaki je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Mariboru. Pisarniški oficijent Bogomir Pleničar pri okrajnem glavarstvu v Litiiji, je premeščen k civilnemu komisariatu za Premurje v Murski Soboti. Matija Švigelj, računski oficijal pri okrajnem glavarstvu v Ptuj in Blaž Naglič, računski oficijal pri knjigovodstvu delne vlade v Ljubljani, sta imenovana za računsko revidentna na sedanjih službenih mestih. Pisarniški oficijant

Hugh Conway:

Iz teme v luč

Roman.

„Uboga reva!“ je dejal. „Stahša je, kot sem pričakoval, gospod Vaghan. Pavlija, dolgo je že tega, kar sva bila skupaj, vseeno me nisi mogla pozabiti.“

Njene velike razmišljene oči so bile ostro uprte v njegov obraz, vseeno ni pokazal nobenega znamenja, da bi ga spoznala.

„Poskusi in pomish, kdo je to, Pavlina“, sem rekel.

Segla je z roko preko čela, potem pa je vnovič zmajala z glavo. „Non me ricordo“, je zamrmrala, nato pa se je z utrujenim vzdihljajem zgrudila na stol, kakor da bi jo ta duševni napor močno utrudil.

Silno sem se razveselil slišati jo takso. Tega jezika se je redkokdaj poslužila, razen če je bila primorana. Da ga je zdaj rabila, je bil dokaz, da je morala na nek nejasen način spraviti obiskovalca v zvezo z Italijo. To je bil nov žarek upanja za me.

Se nekaj drugega sem opazil. Po-vedal sem že, kako redkokdaj je Pavlina obrnila svoje oči do kakšnega človeka: danes pa ves čas, do-

kler je bil Macari v sobi, ni obrnila oči od njega. Sedel je blizu nje in se je potem, ko jo je že nekolikrat nagovoril, samo z menoj razgovarjal. Ves ta čas pa sem videl, kako ga je moja žena neprestano opazovala z napetimi, vznemirjenimi očmi; nekolikrat sem bil malone prepričan, da je bil v njenih očeh izraz strahu. Pa naj so izražale strah, sovraštvo, skrb, celo ljubezen, samo da sem v njej videl zno vračajočega se razuma! In začel sem misliti, če je res mogoče, da Pavlina ozdravi, da se more to zgoditi po mojem obiskovalcu.

Zbog tega sem ga pri odhodu odkritosrčno nujno prosil, da se zopet prav kmalu oglasi — drugi dan, če mogoče Radovoljno je obljubil, in ločili smo se.

Upam samo, da je bil z uspehom najinega razgovora tako zadovoljen kakor sem bil jaz.

Po njegovem odhodu je postala Pavlina jako nemirna. Večkrat sem jo videl, kako si je pritiskala roko ob čelo. Videti je bilo, kakor da ne more pri miru sedeti. Zdaj pa zdaj je stopila k oknu ter se ozirala po ulici gorindol. Temu ravnanju nisem obračal nobene pozornosti, da si sem jo enkrat, dvakrat videl, kako se je z žalostnim, prosečim po-

gledom obrnila proti meni. Bil sem prepričan, da ji je nekaj — nek star spomin v zvezi z Macarijem — skušal prodreti v osenčene možgane in nepotrepljivo sem pričakoval naslednjega dne, ko nas oni zopet obišče. Človek je hotel izvabiti nekaj iz mene, zbog tega sem bil razot, da ga zopet vidim.

Prišel je drugi dan, naslednji dan in še mnogokrat. Bilo je jasno, da se mi je hotel prikupiti, če mogoče. Storil je vse, kar je mogel, da bi se naredil povšečnega in reči moram, da je bil v teh okoliščinah prav dober družabnik. Poznal je, ali hotel poznati vse posameznosti vsake intrige in političnega dogodka zadnjih desetih let in je bil poln izvirnih dogodbic in vznemirljivih dogodiljev. Pod Garibaldijem se je boril v celi laška vojski. Seznanil se je z notranjščino ječ in nekatere njegovih rešitev od smrti so bile znamenite. Nisem imel povoda dvomiti nad resničnostjo njegovih zgodb, dasiravno njemu samemu nisem zaupal. Najsi je bilo njegovo smehljanje tako prijetno kolikor ga je mogel narediti — najsi mu je smeh tako naravno zvenel — jaz nisem mogel pozabiti izraza, ki sem ga pri prejšnjih prilikah videl na njegovem obrazu, (Dalje.)

Prosveta

Prerokanje z intriganti je vedno neuspešna stvar. V zadevi šefa opere se ne vrtikamo v debato. To naj opravijo gg. kulturni delavci zaenkrat med seboj, dokler se zadeva sicer ne razčisti. Kar smo rekli, pa smemo očitati anonimnemu dr. Criticusu, ker obrekuje naše uredništvo in našega referenta, in ki očita „Jutru“ stike z „bankami, bujnimi stasi baleta“ itd. G. Lajovicca poročilo o operi v „Zvonu“ je stvarna kritika. Kadar bo anonimni dr. Criticus tako pisal, bomo tudi njemu priznali stvarnost. Če pa obrekuje nas, mesto da se drži le opere, ni na pravi poti. Stvar je s tem za nas končana.

Koncert M. Costaperaria-Schweiger-Vasiljeva dne 11. t. m. Gd. Schweigerjevo štejmo med naše najboljše domače pianiste. Kot gojenka praškega konservatorija je dosegla na javnih produkcijah v Pragi najlepše uspehe. Kritiki — češki in nemški — uvrščajo gd. Schweigerjevo med najboljše absolvente praškega konservatorija. Poudarjajo njeno blestečo tehniko in visoko glasbeno razumevanje. Koncertirala je na koncertu „Jugoslavije“ v Pragi, dalje v Vidnu, na koncertu orkestralnega društva Glasbene Matice meseca maja m. l. pa je proizvajala Griegov klavirski koncert s spremljevanjem orkestra s presenljivim uspehom. „Berceuse“ je nežno občutena uspevanka. Balada as-dur je najznamenitejša

Chopinova balada, ki zahteva globokega umetnikovega čustvovanja. Lisztova legenda „Sveti Frančišek na morju“ je klavirsko mojstrsko delo par excellence. Liszt nam slika ta čudežen pohod sv. Frančiška po valovih. Slika nam vse hude boje svojega lastnega življenja z njemu lastno čarobno umetnostjo. Zmagovorno in varno stopa svetnik po valovih, zmagovalno izrvene zadnji akordi. To delo spada med najboljše proizvajane točke gd. Schweigerjeve. Spored ponedeljkovega koncerta je vseskozi peeter, izvajateljice so solidne in priznane slovenske umetnice.

Ruski umetniški večer priredi dne 15. aprila v ljubljanskem opernem gledališču gospa Helena Poljakova, solopisalka in profesorica imperatorskega gledališča v Petrogradu. Pri tem večeru bodo sodelovali tudi gospod Boris Put-jata z moskovskega dramskega gledališča, nadalje gospodična Nikitina, solopisalka, ga. Smolenska (petje), gospod Strelnjev (ples) in učenka gospe Poljakove mala Metka Franketova. Zelo bogati vsopred tega večera bo izvanredno zanimiv, ker so točke, katere se bodo izvajale, in originalni krasni kostumi nekaj popolnoma novega za Ljubljano.

Umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu. Meseca maja se odpre običajna splošna umetniška razstava. Prijave in posiljitve sprejema R. Jakopič, Turjaški trg 2. — Zadnji rok za vposiljateve je 22. t. m.

pri bivši politični ekspozituri v Čerknici Josip Kragelj se na podstavi § 30. ukaza vsega ministristva z dne 26. januarja 1914, drž. zak. št. 21, odpusta iz službe.

* Volitve učiteljskih zastopnikov v višje šolski svet so poparile klerikalce, ker takega poraza niso pričakovali. Vedeli so sicer, da na zmago ne morejo upati, zato so se posluževali najrazličnejših intrig, z letaki in vabilii so hoteli zanesti zmago, toda železna disciplina učiteljstva je prekrizal vse njih načrte. Današnji »Slovenec« govori o »nezaslišanem terorju«, kar pač nikdo ne more verjeti, ker so bile volitve strogo tajne. Tudi »Slovenec« tolažba, da so klerikalni kandidati dobili nepričakovano veliko število glasov, je jako klavarna, ker »Slovenec« ne pove, da so za klerikalno listo glasovale tudi vse, ne ravno maloštevilne redovnice, ki podučujejo po zasebnih samostanskih šolah v Sloveniji. Takih zasebnih samostanskih šol je danes v Sloveniji 16 z 83 razredi. Ako torej od klerikalnih glasov odbijemo vse nunske glasove, tedaj dobimo šele pravo število glasov klerikalnega učiteljstva, ki je pa tako nizko, da se lahko govori o njegovi brezpomembnosti. Ako so prejeli klerikalni kandidati konaj 300 pravih učiteljskih glasov, je to najzgovornejši dokaz, da tudi šusteršič-Lampetova strahovlada ni mogla ukloniti učiteljske narodne in napredne samozavešči.

* Sestanek akad. soc. pedagoškega krožka, ki se je vršil nocoj v zbornici na univerzi, je bil posvečen gmojnim razmeram, zlasti vprašanju takozvanega »Akademskega doma« na ljubljanskem Gradu. Predsednik krožka je v suhih besedah, ki so pa tem globlje učinkovale, slikal težke razmere, v katerih je primorana živeti akademična mladina v Ljubljani. Nad 200 akademikov v Ljubljani je absolutno izročenih bedi. Od teh jih uživa 128 hrano dvakrat na dan. Med 204mi dijakji je 145 nezadostno preskrbljenih z obliko, 140 nezadostno s perilom, 139 nezadostno z obutvijo. 53 akademikov od 200 živi izključno od inštrukcij, 22 jih ima službe in 47 jih išče službe, 124 dijakov od omenjenih 204 stanuje po kletih in v podstrežju, 159 jih je brez knjig. — Akad. Vesenjak se je še podrobneje pečal z neznosnimi in nevzdržljivimi razmerami v »Akademičnem domu« na Gradu. Magistratni ravnatelj dr. Zarnik zavrača očitke, ki bi bili eventualno naslovljeni na addresso mestne občine ljubljanske, ker po njegovem mnenju je ona storila vse, kar je mogla. Poverjenik Ribnikar, ki je zastopal tudi zadržanega deželnega predsednika dr. Baltiča, zagotavlja akademike, da se deželna vlada prav resno peča z vprašanjem dijaškega doma in da bo zaveda skoraj zrela za pričetek zgradbe. Po daljši debati o vprašanju, kako bi se akademike brez odloga spravilo z Gradu v primerna stanovanja, je bilo sproženih več nasvetov. Poverjenik Ribnikar je končno povabil akademike, da izberejo tri odposlance, ki bodo pri poverjeništvu za socialno skrb dobili priliko zastaviti tudi dijaške moči za skorajšnjo ugodno rešitev svoje stanovanjske mizerije. Dijakom so obljubile krepko podporo tudi zastopnice Kola jugoslov. sester. ga. dr. Žerjavova in ga. dr. Pogačnikova. Sestanek bi bil z ozirom na njegovo veliko važnost za našo akademsko omladino lahko mnogo boljše obiskan.

* Koroški Slovenci se gibljejo. Koroški Slovenci imajo zopet svoj političen tednik, ki izhaja na Dunaju. V prvi številki naznanja »Koroški Slovenec«, da se je pred kratkim vršil v Celovcu občni zbor »Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem«. Izvoljen je bil nov odbor, za predsednika g. Kraljevič, posestnik v Globasnici. Društvo otvori v kratkem svoje tajništvo, ki bo ob določenih dneh društvenim članom na razpolago.

* Razpisane živnozdravniške službe. Razpisane so mesta uradnih živnozdravnikov v Črnomlju in Krškem. Prošnje je vložiti do 30. aprila 1921. pri poverjeništvu za kmetijstvo. Natančnejše določbe so v razpisu v »Uradnem listu«.

* Zdravniška zbornica. V ministertvu za narodno zdravje se vrše posvetovanje o načrtu, da se za celo našo kraljevino osnuje enotna zdravniška zbornica, ki bi naomeščala dosedanja zdravniška društva.

* Vajemna pomoč uradništva. Poseben odbor državnih uradnikov in uslužbencev deluje na to, da se ustanovi društvo za vzajemno pomoč uradništva cele naše kraljevine. Izdeluje se začasen pravilnik, o katerem bo razpravljali občni zbor.

* Shod obrtnikov. Prejeli smo: V torek dne 12. aprila se vrši ob desetih v dvorani Mestnega doma shod obrtnikov, na katerem se bo razpravljalo o postopanju davčne administracije glede predpisa davkov. Treba je, da so navzoči vsi ljubljanski obrtniki in gostilničarji, zlasti oni, ki se jim je predpisal previsok davek ne oziroma se na pravično napoved svojih dohodkov. Storitvi moramo korake, da se nemudoma izvoli davčna komisija, ki naj vse do sedaj predpisane davke revizira in pravično uredi in zahtevati moramo, da se takozvani konfidenti pri davčnih administracijah enkrat za

vselej odpravijo. Krivice ne smemo in ne moremo več trpeti, zato je obrtniki in gostilničarji, udeležite se shoda vsi brez razlike politike in političnega prepričanja. — Franc Kavčič, načelnik zveze gostilničarjev. Engelbert Franchetti, načelnik zveze obrtnih zadrug.

* Čudne razmere pri italijanski delegaciji v Ljubljani. Na našo, večer pod tem naslovom priobčeno notico, smo prejeli od g. delegata naslednje pojasnilo: Delegacija kr. italijanskega ministristva za zunanje zadeve v Ljubljani ima uradne ure za vse stranke od 9. do 12. ure vsak delavnik. Tedaj je delegat vsem strankam na razpolago. Dne 7. t. m. je moral delegat intervenirati osebno v neki nujni carski zadevi pri glavni carinarnici. Zaprtili so ga za to intervencijo trije italijanski državljani, s katerimi se je ob 11. uri podal v carinarno na glavnem kolodvoru in se zamudil tam trideset ure in nato prišel nazaj v svoj urad.

* Na običnem zboru Zveze poštnih organizacij v Ljubljani, ki je bil dne 3. t. m., so se vršile tudi volitve predsednika, tajnika, dveh revizorjev in enega namestnika. Za predsednika je bil vnovič izvoljen g. A. Urbančič, za I. tajnika g. Šalehar, za revizorja gg. Apih in Trifelj in za namestnika g. I. Korun. Toliko v izpolnilo našega poročila v četrtkovni številki »Jutra«.

* Kolo jugoslovanskih sester prosti dobrotni gospode. Naj bi za siromaka-inteligenta odstopili kak obliko, da bi mogel ta nastopiti službo. Prijazne ponudbe sprejema tajnica V. Beniger, Mestni trg 24, III. nadst.

* Za akademski dom v Ljubljani. Naimeovan dobrotnik je nakoril ljubljanski univerzi velikodušen dar 10.000 kron za ustanovitev splošnega akademskega doma. Prav iskreno želimo, da bi neimenovani dobrotnik našel mnogo posnemalcev. Na prijatelje učeče se visokošolske mladine pa apeliramo, naj se po svojih močeh zavzamejo za ustanovitev akademskega doma, kjer naj bi revni visokošolci dobili vsaj svojo streho.

* Trgovski jubilej. Ugledna ljubljanska trgovina z avtomobili in kolesi J. Gorec praznuje letos petindvajsetletnico svojega obstoja. Trdijo je ustanovil l. 1896. g. Ivan Gorec, oče sedanjega lastnika, kot skromno izposojevalnico koles. Tekom petindvajsetih let se je podjetje vsestransko razvilo in spada danes med naše najuglednejše in najsolidnejše trdke na tem polju. Želimo domačemu, narodnemu podjetju lepega uspeha tudi v bodoče.

* Ustanovni občni zbor podružnice Jugoslovanske Matice za logaški sodni okraj se vrši v nedeljo dne 10. aprila 1921 ob treh popoldne v ljudski šoli v Gorenjem Logatcu. Vsi prijavljeni člani, dobrotniki in zavedni Jugoslovani se vabijo, da se zborovanja v prav obilnem številu udeležijo. — Začasni odbor.

* Društvo za zgradbo doma »Sokol II.« Dne 8. maja bo velika pomladanska prireditve v »Hribarjevem gaju«. Občinstvo in bratska društva se na to opozarjajo.

* Hudobna poškodba javnih naprav. Med Logatecom in Vrhniko se sedaj vedno ponavljajo hudobne poškodbe brzojavnih drog in žic. Neznani zlikovci in tatovi so pred dnevi z drogovo sneli 420 m bakrene žice in jo odnesli. Enkrat pa 160 m. Skupna škoda znaša 6800 K.

* Požar v Smedniku. V gospodarskem poslopju posestnice Katarine Jeraj je pretečeni petek nenadoma nastal požar, ki je v teku ene ure uničil vsa njena gospodarska poslopja. Pogorela je vsa krma, kmetijsko orodje, poljedelski stroji in vozovi. Vrok požara ni znan, sumi pa se, da je zlobna roka zanetila požar. Eno osumljeno osebo so orožniki takoj aretirali.

* Vlom v planinske kočje so se zopet pričeli. Pred kratkim je bil izvršen vlom v lovsko kočjo na Mrlici. Tat je vesul steno in odnesel s seboj več predmetov precejšnje vrednosti.

* Izkopane sloveške kosti. Delavci, ki kopljejo temelj za bančno poslopje »Gospodarske banke« na Miklošičevi cesti, so danes popoldne izkopali več sloveških kosti, med drugimi: razkrojeno lobanjo, vztenca hrbtnica, nekaj kolčnih in drugih kosti. Lobanjo so odnesli v muzej, kjer jo pregleda muzejski kustos doktor Kos.

* Volilni shod JDS v Mariboru. Se bo vršil dne 10. t. m. ob desetih popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Govorili bodo zastopniki javnih in zasebnih nameščencev, trgovcev in obrtnikov o občinskem gospodarstvu in o stanovskih zadevah.

* Občinske volitve v Mariboru. V zmislu uredbe je določeno kot glavno volišče dekliška meščanska šola v Miklošičevi ulici, kjer bo proglašen končni rezultat takoj, kakor hitro opravijo svoje posle ostale komisije.

* 13 strank na cesti? Nasproti frančiškanov v Mariboru stoji hiša, kjer se nahaja tudi ljudska kavarna. Kakor se nam poroča, so to dni frančiškani pozvali stranke, da izprazniijo stanovanja, češ da jih potrebujejo za Marijino družbo in druga društva. Ker stranke odpovedi niso hotele vzeti na znanje, so jim poslali frančiškani odpovedi priporočeno in nujno in smatrajo potrdila kot sprejem odpovedi. Ako se frančiškanom posreči njihov

načrt, potem bo 13 strank na cesti.

* Pogon v »Veliki kavarni« v Mariboru. Predvčerajšnjem zvečer je vdrila policija v igralno sobo Velike kavarne in zasačila tamkaj večjo družbo, ki je igrala prepovedano igro. Kvartarči so bili aretirani, denar pa zaplenjen.

* K napaču na mariborsko kolodvorsko menjalnico. Na poizvedbe policije so par dni po napadu na mariborsko kolodvorsko menjalnico, o katerem smo že poročali, aretirali v Lipnici tri sumljive individuje. Dvema se je posrečilo pobegniti, tretjega pa se avstrijske oblasti izročile. Našli so pri njem za 300.000 K raznih valut, tobačno dozo in denarnico, v kateri se je nahajala tudi legitimacija menjalnišnega uradnika Scheitbacha. Aretiranece je biviški častnik Peter Jakoptikovič.

* Poročil se je dne 7. t. m. v Celju g. Matko Ravtar, gimnazijaki profesor z gđ. Leonido Herrog, učiteljico iz Ljutomer.

* Obsojeni nemškiutarski zagrizenec. Mladi Senitza v Vojniku, sin peka Ratheya, znan nemškiutarski petelin, je bil od okrajnega glavarstva v Celju obsojen na pet dni zapora, ker je iz samega sovražstva do naše države o priliki zadnjega ljudskega štetja na zglasilnici žrtal naziv SHS in napisal Nemška Avstrija.

* Iz Vojnika. Dne 5. t. m. se je vršil občni zbor našega gasilskega društva, ki so ga do sedaj Nemci še vedno smatrali za svojo domeno. Občnemu zboru je predsedoval predsednik žalske gasilske župe, dr. Bergman. Izvoljen je bil nov odbor, obstoječ iz samih Slovencev. Načelnik je gostilničar in gerent Julko Kovčič.

* Nasilnež. V temni Kratki stezi iz Kongresnega trga proti Ljubljanci sta pčmo v noč, okoli 1. ure, stala dva mlada šloveka in se razgovarjala. Bila sta Leon L., in starejši delavec. K njima je pristopil stražnik M. in zahteval, naj re mu legitimirata. Močni L. je z vso upornostjo odklonil legitimiranje. Odlšli so nato na stražnico, kjer so ju kmalu izpustili. Leon L. pa s tem ni bil zadovoljen in je začel stražnika na stražnici psovati. Bil je zato aretiran in dva stražnika G. in M. sta ga hotela odvesti v zapor. V bližini zopora pa je Leon stražnika G. tako močno sunil v želodec, da se je ta zgrudil. L. pa je zbežal proti glavnim vratom, kjer ga je prijel drugi stražnik M. Leon se je obrnil in sunil M.-a z vso močjo v prsni koš, tako, da je stražniku zaprlo sapo. Ko je tako obvladal oba stražnika, jo je popihal po Bleiweisovi cesti proti jahalnici, kjer je padel, se pobil na glavi in obležal. Našli so ga potem štirje stražniki, prišli in odgnali v zapor. Stražnikoma je Leon raztrgal tudi uniformo in imata okoli 400 kron škode.

Ljubezenska drama na Karlovski cesti

Danes okoli polu 1. ure ponoči se je odigrala v Ljubljani v mali, pritižni hiši št. 6 na Karlovski cesti žalostna drama, ki je zahtevala mlado življenje, drugo pa težko ranila.

Na stanovanju Viktorja Faturja se je ob tem času odigrala grozna ljubavna tragedija. V hišo so začeli prihajati stražniki, detektivji, rešilna postaja, vojaški mestne komande in zdravnik. Grozni dogodek ima sledeče ozadje.

Četni narednik Ivan J. Kliba, dedeljen brzojavnemu bataljonu IV. armije v Zagrebu, je imel zaročenko 21-letno Franjo Ivančičevo, pomožno poštno manipulantinjo, rojeno v Poštoj. V zadnjem času je prišlo med njima do disharmonije. Kliba je postal na svojo zaročenko ljubosumen. Že 5. t. m. se je brez dopusta pripeljal v Ljubljano. Zvečer je nepričakovano prispel k zaročenki, a kmalu zopet odšel.

V četrtek, 7. t. m. je prišel z nočnim zagrebškim vlakom ob polu 11. zopet v Ljubljano. Okoli polnoči je potkal na okno svoje zaročenke. Ta mu je po dolgem času odprla. Seboj je prinesel liter vina in ga postavil na mizo v kuhinji.

V kuhinji se je razvil — pripoveduje sostanovalec — med obema tih, mestoma živahen razgovor, ki je izvnel tudi v mal preprij. Kliba je Franjo očital nezvestosti in v ljubosumnju ji je začel očitati, da ima druge in da je bil pri njej neki znanec z Rakeka, ki da je pred nekaj minutami izginil. Kliba je v ljubosumnosti potegnil »frommerko« in ustrelil na deklico. Projektl je Ivančičevo zadel na desni prsni strani in šel nad pljučami skozi hrbet. Omahovaje je odšla v sobo stanodajalcev, kjer se je nezavestna zgrudila na tla.

Za prvim strelom je takoj sledil drugi. Kliba je pistolo nameril proti sebi in si pognal kroglo skozi desno sence. Mrtev se je ob kuhinjskih vratih sesedel na tla.

O tragičnem dogodku so bili takoj obveščeni policija, rešilna postaja, mestna komanda in zdravnik dr. Lesjak, ki je na mestu konstatiral takojšnjo smrt narednikovo, katerega so prepeljali v mrtvašnico garnizijske bolnice.

Težko ranjeno Franjo Ivančič so z rešilnim vozom odpeljali v bolnico na kirurški oddelk, kjer so jo operirali in obvezali. Njena rana po zatrdilu zdravnikov ni smrtonosna in obstoja možnost, da ozdravi.

Gospodarstvo

ITALJANSKA LIRA.

Danes notira italijanska lira v Zagrebu že 625 do 630, med tem ko so plačevali dne 1. t. m. samo 585 kron in pred enim mesecem 540 kron za 100 lir. Torej se je italijanska lira povzpela tekom enega meseca skoro za 100 K.

Toliko kolikor stane sedaj lira, ni notirala že od meseca junija pretečene leta. Možno je dvojno, ali je naša krona izgubila vrednost napram liri, ali pa je vrednost lire v obče poskočila. Absolutna vrednost evropskih valut se navadno ceni po kurzu v Švici. Lira je notirala na borzi v Curihu pred tremi tedni 22'80, pred dvema tednoma 23'10, dne 1. t. m. 23'50 dne 5. t. m. 23'90, dne 6. t. m. 24'35 ter dne 7. t. m. 25'50 švicarskih frankov za 100 lir.

Vidi se torej, da je vrednost lire v obče v zadnjem tednu še precej poskočila, in sicer približno za 2 švicarske franka. Naša krona notira v Curihu približno 4'15, torej je lira poskočila v Curihu okroglo za 50 jugoslovanskih kron. V Zagrebu se je povzpela lira od 1. t. m. do danes od 585 na 630, torej za 45 K. Iz tega se lahko sklepa, da je sedanjo visoko ceno lire pripisovati okolnosti, da je vrednost lire v obče poskočila, med tem ko je vrednost naše krone napram švicarskemu franku ostala več ali manj neizpremenjena. Italija je v zadnjem času forsirala izvoz posebnih industrijskih pridelkov ter omejila uvoz. Na ta način je popravila svojo valuto v kljub nepristanim notranjim nemirum.

— Na svinjski sejem v Mariboru, ki se je vršil dne 8. t. m., je bilo pripeljanih 105 prašičev in 5 koz. Cene so bile sledeče: plemenske svinje kilogram žive teže 28 do 30 kron, polpitane svinje za klanje kilogram mrtve teže 31 do 32 K, mladi prašiči, 6 do 8 tednov stari, komad 300 do 400 kron, jesenski 500 do 900 K, koze komad po 300 do 500 kron. Kupčija je bila jako živahna in se je prodalo skoro vse blago.

— Nadprodukcija sode in vžgalic. V Lukaveu v Bosni je tamonjuja tvornica sode odpuštila 360 delavcev. Tvornica je namreč že preobložena z blagom, ki ga doma ne more placirati, z zunanjim blagom, pa tudi ne more konkurirati, ker delujo predrago. Ni izključeno, da bo morala sploh ustaviti obrat. Enaka usoda grozi tudi tvornici vžgalic v Dolcu pri Sarajevu.

— Seja upravnega odbora Glavnega zadržnega saveza SHS. Glavni zadržni savez kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je sklical za dne 17. in 18. t. m. v Ljubljano sejo svojega upravnega odbora. Člani upravnega odbora so zastopniki posameznikov zadržnih zvez. Na dnevnem red imajo priti sledeče točke: 1.) Poročilo tajnika o višjem zadržnem tečaju, o »Zadržnem glasilu« ter o tekočih poslih. 2.) Sestava programa za bodoči kongres Glavnega zadržnega saveza, ki se ima vršiti v Ljubljani. 3.) Sprejem revizorjev in uradnikov za tajništvo Glavnega zadržnega saveza. 4.) Pristop k »Slovanski poljedelski zbornici« v Pragi. 5.) Razprava o vladnem načrtu novega skupnega zakona o zadržni za vso kraljevino. Načrt zakona je napravil g. Miloš Stibler. 6.) Zastopanje Glavnega odbora zadržnega saveza na poljedelski izložbi poljedelskega društva v Pragi. 7.) Vprašanje »Hrvat-skega-slavonskega gospodarskega društva« v Zagrebu, ali sme ustanoviti za druge tudi v Bosni. 8.) Slučajnosti.

— Invalidni davek na vloge. O invalidnem davku, ki so ga dolžni plačevati denarni zavodi ob obresti vlog, je izdal finančni minister odredbo, s katero določa, da morajo denarni zavodi izven Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine plačati pri pristojnem davčnem uradu pavšalno vsoto na račun invalidskega davka. Ta vsota naj znaša za prvo leto 1 odstotek izplačanih ali pa kapitaliziranih obresti. Za leto 1920. morajo denarni zavodi ta davek takoj plačati. Važna v naredbi je točka, da so vse vloge, katerih obresti letno ne presegajo vsote 80 kron, proste plačevanja invalidnega davka. Denarni zavodi lahko izkažejo take vloge sumarno, medtem ko morajo vse rentnemu davku podvržene vloge izkazati individualno, vsako posebej. Odredba dovoljuje denarnim zavodom izračunati obrestni invalidni davek na podlagi rentnega davka, ki je bil plačan od posamezne vloge v letu 1920. Tako iznaša invalidni davek 8 kron, ako rentni davek ne presega 80 kron, 24 kron od 200 kron, 48 kron od 400 kron, 96 kron od 800 kron, 148 od 1200 kron rentnega davka itd.

— Hoteliška šola. Udruženje hotelirjev v Vojvodini je otvorilo v Novem Sadu hoteliško šolo, v kateri se bo predavalo o higijeni in metodi postrežbe.

— Mednarodna importna in eksportna družba na Dunaju, ki je izšla iz zveze eksportnih tvrdk Schweiger, Janowitz in Austro-Orientalische Gesellschaft, je zvišala svojo delniško glavnico od 45 na 60 milijonov kron.

— Nova tovarna cementa se ustanovi v Sobretu v Dalmaciji.

— Kletarsko nadzorstvo za Prekmurje. Poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani je dodelilo Prekmurje v področje državnega kletarskega nadzornika v Mariboru, ki bo izvrševal vinsko kontrolo odsele tudi na omenjenem ozemlju.

— Odpor radikalcev proti novi va-

lutni naredbi. V seji fin. ekon. min. S komiteja, ki se je vršila 4. t. m. so radikalci nastopili proti nameravani od naredbi o valutah in devizah. Vseled tega naredba ni bila sprejeta in pride šab prej še pred ministrski svet.

— Boj kot sarajevske pivovarne. Sarajevska delniška pivovarna, o kateri je znano, da je povsem tuja podjetje, je v zadnjem času v kratkih presledkih povzela ceno svojemu pivu. Sedaj pa se je organiziral, kakor smo že poročali, odbor gostilničarjev in kavarinarjev, ki so s 1. aprilom proglasili boj kot nad to pivovarno ter nečejo njeneh proizvodov niti prevzemati, niti točiti. Obenem se je uvedla akcija za nacionalizacijo te pivovarne.

— Angleška uvozna in izvozna trgovina. Angleška trgovinska bilanca kaže, da se je avoz na Angleško mnogo bolj zmanjšal nego izvoz, tako da po vpoštevanju nevidnih izvoznih vrednot, kakor ploštna, zavarovalnic itd. ostane še vedno precejšen aktivni saldo. Saldo bi bil gotovo mnogo večji, da niso padle tovarnine in zmanjšale dobiček. Navedovanje angleške zunanje trgovine po izvoženih in uvoženih količinah nam dokazujejo števila iz bilance. Uvozilo se je na Angleško januarja t. l. 3.388 milijonov ton, februarja samo 2571, izvozilo pa januarja 2558 milijonov ton, februarja samo 2446.

Borza 8. aprila

Zagreb: devize: Berlin 382.75 do 233.25, Rim 625 do 630, London 558 do 560, Newyork 141 do 142, Praga 193.25 do 193.75, Dunaj 21.60 do 21.80, Pariz 1005 do 1012, Budimpešta 50 do 52. Valute: dolarji 139.75 do 140, avstrijske krone 22.50 do 23, rublji 71 do 75, češke krone 186 do 187, funti 557, franki 1030, napoleonidori 472 do 473, mark 227 do 230, leiri 195 do 196, italijanske lire 615 do 620, turške zlate lire 500. Blagovna borza: oves franko Zagreb 415, beli fižol franko Zagreb 550, krompir franko vagon slavonska postaja 140, kolomaz 100 kg brutto za netto franko Zagreb 1300, olje za cilindre 170 kg netto 3600.

	denar	blago
Banka za Primorje	935	950
Hrvatska eskomptna banka	1465	1475
Jugoslavenska banka	567	575
Ljubljanska kreditna banka	915	
Eksploatacija drva	1800	1880
Slavonija	1270	1280
Srpska banka	745	750
Trgovsko-obrtna banka	400	410
Jadranska banka	1975	2000
Goranja	680	690
Gutman	1400	1500
Banka Brod na Savi	314	315
Praštadiona	10300	10600
Narodna šumska industrija	735	740
Narodna banka	640	645
Ljublj. strojne tov. in liv.	930	950

Dunaj: devize: Berlin 1058 do 1054, Zagreb 450 do 454, London 2550 do 2570, Milan 2795 do 2815, Newyork 648 do 652, Pariz 4605 do 4645, Praga 877 do 883, Zürich 11275 do 11325. Valute: dolarji 642 do 646, mark 1060 do 1066, lire 2790 do 2810, dinarji 1780 do 1800, švicarski franki 11250 do 11300 češkoslovaške krone 874 do 885, ogrske krone 216.50 do 218.50.

Avstr. krona renta	104—
— majska renta	103—
Ogrska krona renta	269—
V. avstrijsko vojno posojilo	78.50
Turske srečke	3997—
Avstr. kred. zav. za trg. in ind.	1770—
Anglobanka	1480—
Bankvercin	1355—
Länderbank	3010—
Avstro-Ogrska banka	5000—
Bosanska zemaljska banka	1595—
Zivnostenska banka	3850—
Državne železnice	4970—
Lombard	3101—
Alpine-Montan	6960—
Praška železna industrija	14600—
Trboveljska premogokopna	4510—
Leykam. papirnica	9800—
Zenica-Železo	9600—
Krajska železna industrija	9480—

Praga: devize: Berlin 119.25 do 120.75, Zürich 1283.50 do 1286.50, Milan 320 do 322, Pariz 525 do 528, London 289 do 291, Newyork 73 do 74, Beograd 207 do 209, Dunaj 10.725 do 11.725, Zagreb 51.12 do 52.12, Budimpešta 25 do 26. Valute: lire 317 do 319, francoski franki 522 do 525 funti 287 do 289, dolarji 72 do 73, dinarji 198 do 200, avstrijske krone 10.725 do 11.725.

Berlin: devize: Italija 366.70, London 241.37, Newyork 61.555, Pariz 436.55, Svica 1066.40, avstrijske krone 16.48.

Zürich: devize: Berlin 9.325, Newyork 5.77, London 22.59, Pariz 40.80, Milan 24.80, Praga 7.80, Budimpešta 2.92, Zagreb 4.05, Bukarešta 8.40, Varšava 0.71, Dunaj 1.1475, avstrijske krone 0.97.

Vremensko poročilo

Liubljana 306 m nad morjem

Dan	Ura	Temperatura	Relativna vlaga	Vetrovi	Nebo	Padavine
8. april	7. ura	7.8	70	sl. jug-z.	več. obl.	
	14. ura	7.8	67	sl. svrh.	oblačno	
	21. ura	7.7	86	sl. svrh. vzh.		0.0

Srednja včerajšnja temperatura 9.1, normalna 8.9
Vremenska napoved: več. sov. vreme
Solnce vzhaja ob 6.25 zahaja ob 18.29

Konzorci »Jutra«.

Odgovorni urednik Vlt. E. Jelenc.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica št. 2

250 52-11

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

Delniška glavica

K 50.000.000.—

Rezerve okrog K 45.000.000.—

Se priporoča za vse v njeno stroko spadajoče posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje

vsakovrstne kredite.

Cekovni račun v Ljubljani št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

UNDERWOOD OPALOGRAPH

pisalni stroj

Zahlevajte prospekt!

razmnoževalni aparat

Glavno zastopstvo:
THE REX CO
Ljubljana.

Svinjsko mast, čisto, doma topljeno, sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni trdka Janko Popovič, Ljubljana. 890 39-26

Svedski semenski oves priporoča trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfsova ulica 12. 605 5-4

Rupimo vse letnike Ljubljanskega Zvona. Tudi posamezne letnike, zlasti 1881, 1886, 1889, 1893 do 1901, 1910, 1911, 1916. Ponudbe na upravnisho Jutra, Sodna ulica 6. 5

Hiša mala, lepa, 10 minut od Kranja, naproda. Več pov Ivan Volk, Primakovo pri Kranju. 624 5-2

Dobrodoča trgovina s specijalnim in kolonialnim blagom ter deželni pridelki v najprometnejši ulici v Mariboru se z vso zalogo 573 5

odda takoj v najem. Cenjene ponudbe na Anončni in informacijski zavod VEDEZ, Maribor, Slovenska ulica 6.

Prevažanje in ocarinjenje vsakršnega blaga izvrši najhitreje prevoznisko podjetje

JOSIP TURK 575 Radeckega cesta 3. 10-6

Silikat- in romancement ter apno dobava na vagono po najnižji dnevni ceni „Ava“, Laško. 604 3-3

Zaročencem se priporoča, predno kupijo pohištvo 566 da si ogledajo 10-3

razstavo in zalogo pohištva spalnice, jedilnice, sobe za gospode, kuhinjske oprave, dekoracije, podobe in dele vse prvovrstno lasno delo po najnižjih cenah. E. Zelenka Maribor, Solska ulica.

Priporočamo domače trdke:

Mali trgovski in obrtni oglasnik.

Izloja poljubno. Vsaka objava 4 K.

Puškarji: Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.
Skladišča: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d.p.]
Spedicija: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d.p.]

Trgovine: Derenda Fran, konfekcija, manufaktura na debelo, najnižje cene, Emonska cesta 8.
Ferd. Korn, klep. mojster, Poljanska cesta 8. 9

20.000 kg prima angleškega kristal. boraksa

v vrečah po 100 kg bruto za neto, zacarinjeno, od skladišča Ljubljana ital. Lir 4.80, pri nadrobni oddaji Lir 5.—, event. tudi v SHS valut. Vpraša se pri: COLONIALE OLAN-DESE, TRST. 627 10-1

Kmetovalci, pozor!

Velike uspehe dosegate pri prasi-olih, govedih itd., ako primešate krmi redni prašek REDIN, lekarnarja Picozija v Ljubljani. 637 25-7A

Prodá se konj (kobila), 145 cm visok, star, vročkrven, rjave barve, pet let izvrsten za tek; na oljate oši in štiri peresa, sani z us- v zelo dobrem stanju ter njem prevlečene in na peresa. Istotam se prodá fotografični aparat znamke Nettel, 9 x 12; daljnogled za eno oko in citre Vprašanja nasloviti na Slavko Suštaršič, Radov- ljoa. 613 6-2

Klobuke in slamnike

vseh vrst, od preprostih do najfinjših nudi vedno v zalogi tovarna klobukov in slamnikov

Franc Cerar v Stobu pošta in želaz. postaja Domžale pri Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter proučuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema v-a naročila in moder- niziranje tritika Kovačević 1 Tršan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema 304 v sredo in v soboto. 20-10

Za občinske volitve

je za vsakogar nujno potrebno, da se seznani z novim volilnim redom. V ta namen je pravkar izšel

Občinski volilni red za Slovenijo.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6, in velja s poštnino vred K 4.40.

Pögemotor

najboljši za poljedelstvo, rokodelstvo, obrt in in- dustrijo. 548 3-3

Stalna velika zaloga motorjev in elektro- materiala. Instalacije.

Saks & Tratnik

elektrotehnično podjetje oddelek elektro-stroji,

LJUBLJANA-MARIBOR.

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

Lepo drobno morsko travo „Niger“ 602 za modroce v večjih in manjših množinah, posteljne vložke, posteljne vzmeti 581 itd. nudi po najnižji ceni 3-3

Doktor juris 3-3

pravni konzulent in namestnik disponenta v več em industrijskem podjetju v inozemstvu želi priti v domovino in dobiti tam primerno, najraje podobno službeno mesto. Ponudbe pod „Disponent 42“ na upravo Jutra.

Več kolporterjev sprejme upravništvo „Jutra“, Sodna ul. 6.

Naznanilo.

Br. sokolskim društvom naznanjam, da imam v zalogi vse sokolske potrebščine po predpisih J. g. Sokol. Saveza, za člane, članice in ves naraščaj: kroje, telovadna obleka, čevlje itd. Cenik na zahtevo zastoj. Prosim pa br. društva pri vseh naro- čilih poslati denar naprej.

P. Capuder, Vidovdanska cesta 2 (prej Radeckega cesta). 609 2-2

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano hišo, pohištvo in lakiranje raznih „koles“ v peči, naj se obrne na trdsko

Tone Malgaj, stavbni in pohištveni pisec in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Jancigaj & Bagel

specijalna trgovina raznovrstnega bombaža, športnih čepic, čevljev in gamaš. 58-1 Na veliko in malo.

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 8.

DELNIŠKA TISKARNA

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 16.

Izdeluje vsakovrstne tiskovine za urade, trgovce in obrtnike, društva, zasebnike. Knjige, brošure, časopise. Točna izvedba, zmerne cene. Zaloga uradnih tiskovin za okrajna glavarstva

Umetniške tiskovine, barootiske vseh vrst izoršuje tiskarna, ki je opremljena z vse- mi najmodernejšimi stroji, pripravami in tehničnim materija- lom, najhitreje in do- vršeno strokovnjaško

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izoršuje knjigoveška dela od najpriprostejše do najfinejše vrste

Pivovarna „UNION“

Telefon št. 311. Brzjavni naslov: Pivovarna, Ljubljana.

Ljubljana-Spodnja Šiška

priporoča svoje izborno pivo v sodnih in stekle- nica. Dobe se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska piča zelo priporočljive. 43 52-33

: Jadranska banka :

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Zrski, Wien. 9 52-32

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.